

Do jedného roka od účinnosti tohto nariadenia môže minister pravosúdia Slovenskej krajiny zo služebných dôvodov verejného notára preložiť na iné služobné miesto.

§ 3.

Toto nariadenie nabýva účinnosti dňom vyhlásenia.

§ 4.

Prevedením tohto nariadenia sa poveruje ministerstvo pravosúdia Slovenskej krajiny.

Dr. Jozef Tiso v. r.
predseda slovenskej vlády

Úradné noviny, XX, č. 47, Bratislava, 24. 10. 1938, s. 1.

Dokument 33

Úryvok z vystúpení ministrov F. Ďurčanského a P. Teplanského v Hlohovci, ktoré sa týkajú problematiky Židov. Uverejnený v denníku HSLS Slovák 25. 10. 1938.

(...)

Minister Ďurčanský² (...)

My chceme len to územie, ktoré Slováci obývajú a ktoré Slovákom patrí. (...) Bratislava nikdy maďarská nebola, takisto ani Košice, Nitra atd³. Nesprávne štatistiky z r. 1910, v ktorých Židia sú zaznačení ako Maďari, nemôžu nám byť smerodajné. Ak sa fluktujúci element židovský tu necíti dobre, nebránime, aby sa stadiaľto vystáhovať tak, ako sem nedávno prišiel. Tento element však o hraniciach nikdy rozhodovať nebude. Slovensko je na stráži a nedovolí nikomu kýptiť Slovensko. (...)

V d'alej časti svojho prejavu dotkol sa rozpustenia komunistickej strany, čo naši neprajníci tendenčne kritizovali, ako čin, namierený proti robotníkom. Toto tvrdenie je však jalový výmysel, keďže komunistická strana nikdy nebola obhájom slovenského robotníka, najviac ak obhajcom židovských záujmov. Židovská politika bola a aj dnes je rozkladná. Židia odvláčajú tovar alebo skrývajú ho, rátajúc so zdražovaním. Sme však na stráži a pôjdeme proti nim, tak ako si zaslúžia. Kapitál má slúžiť národu a keď kapitál držia tí, čo sú proti národu, siahneme k opatreniam. (...)

² Ferdinand Ďurčanský ((1906-1974), radikál v radoch HSLS, v čase prejavu minister pravosúdia (spravodlivosti).

³ Tieto Ďurčanského vyhlásenia sa týkajú situácie pred I. Viedenskou arbitrážou.

Ako druhý rečník prehovoril minister hospodárstva Pavel Teplanský⁴. (...)⁵

V obchodnom podnikaní budeme sa držať hesla: „Slovensko Slovákom“. Vláda buduje na kresťanských zásadách a uskutočňuje len program, v ktorom vidíme blaho a spásu nášho národa. Keď niekto je 10 lyžicami, 9 mu vezmú. Židia musia si uvedomiť, že žijú z mozoľov slovenského ľudu a beda tomu, ktorý sa proti tomuto ľudu stavia. Nebudeme trpiť ani to, aby dnes rôzne živly podporovaly marxisticko-ateistické tézy.

Slovák, 25. 10. 1938, s. 5.

Dokument 34

Nariadenie autonómnej vlády z 29. 10. 1938 o zavedení všeobecného nedeľného odpočinku na Slovensku⁶.

13.

Nariadenie Slovenskej vlády
o zavedení všeobecného nedeľného
odpočinku na Slovensku.

Podľa zákonného č. XIII. z roku 1891 všetka živnostenská práca v nedeľu musí odpočívať. Odpočinok živnostenskej práce začína sa najneskoršie v nedeľu ráno o 6. hodine a trvá 24 hodiny od počiatku jeho počínajúc, ale aspoň do 6. hodiny ráno dňa nasledujúceho po dni odpočinku.

Podľa § 3 zák. článku XIII. z roku 1891 bol minister obchodu zmocnený, aby nariadením stanovil výnimky z predpisu všeobecného nedeľného odpočinku. Výnimky tieto boli stanovené nariadním ministra obchodu zo dňa 13. júna 1903 č. 28.559/1903.

Nakoľko tieto výnimcočné predpisy dnešným pomerom na Slovensku viac nevyhovujú a s hľadiska nábožensko-mravného ako aj hospodársko-sociálneho vyžiadajú novej úpravy, nariaduje vláda krajiny Slovenskej toto:

§ 1.

⁴ Pavol Teplanský (1886-1969), bývalý člen agrárnej strany. V čase prejavu minister min. poľnohospodárstva, obchodu, verejných a financií. Po vzniku slovenského štátu odišiel z politiky.

⁵ Teplanský v Trnave v decembri 1938 povedal: „...A ešte slovo o Židoch. Preto, lebo stojíme na kresťanských zásadách a sme ľudia veriaci, chceme i túto otázku riešiť spravodlivo, tak ako hovoria naši Záhoráci. Každému co mu patrí! Židom dáme toľko práv, koľko im podľa ich počtu a podľa ich pôsobenia v slovenskom národe patri!“ Slovenská politika, 10. 12. 1938, s. 2.

⁶ Toto nariadenie postihlo najmä ortodoxných Židov, pretože v sobotu mali zavreté svoje obchody z dôvodu svojho sviatku. Na základe tohto nariadenia museli mať zavretý obchod aj v nedeľu – teda vlastne 2 dni v týždni.